

حمایتی آن به نشرمان بوده که به شکلی در افزایش بودجه طرح‌های تخفیف فصلی اعمال شده است. البته قرار شده بزودی شاهد برپایی مجازی این نمایشگاه، منتهی در اشکالی کوچک‌تر نیز باشیم.

یک سال از گذشت توج شعبانخانی گذشت

ساده و صمیمی دور از جنجال و نمایش

کیکاس زبیری
خبرنگار

زمانی بود که روزها و هفته‌ها خیلی دیر سیری می‌شدند و بسیار طولانی بودند، نه فقط در تابستان که حتی در پاییز و زمستان، اما زمانه گذشته است و این روزها حتی تابستان‌ها هم با وجود گرمای زیادشان خیلی کوتاه هستند. یک سال پیش همین روزها بود که توج شعبانخانی آهنگساز و خواننده باسابقه موسیقی پاپ درگذشت.

یک سال سپری شد، اما انگار همین دیروز بود. هجدهم آذر برای همسر و تنها یادگارش ایلیا روز خوبی نیست. احتمالاً این دو که در یک سال گذشته با یاد و خاطره توج روزها را به پایان رسانده‌اند، این روزها طولانی و تمام نشدنی بوده‌اند، اما تقویم روی میز خیلی سریع ورق می‌خورد و همه چیز را پشت سر خودش قرار می‌دهد؛ به یاد روزهایی می‌افتم که برای انجام گفت‌وگو برای کتاب خاطراتش به خانه‌اش می‌رفتم؛ بدترین چیز، پله‌های سه طبقه بود که نفسگیر به حساب می‌آمدند، اما لیخنه شیرین و لحن خوش آهنگش همه چیز را در خود حل می‌کرد و اصلاً متوجه نمی‌شدی که یک ساعت صحبت چه زمانی تمام شد. حالا که یک سال از پرواز همیشگی او گذشته، هیچ چیز شبیه یک سال قبل نیست.

مدتی بعد از سفر توج بود که صحبت کرونا از راه رسید و تأثیرش را حتی روی فقدان و نبود او هم گذاشت. به‌دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی، مراسم او آن‌طور که باید و شاید برپا نشد. کتاب خاطرات او هم در دست اندازهای مربوط به بیماری کرونا افتاد و زمان انتشارش به تعویق افتاد. من که دوست داشتم مراسم جشن کتاب داشته باشیم، فعلاً امیدوار به مهار بیماری و بازگشت به زندگی عادی هستم. نمی‌دانم در چنین روزهایی، کسی هم اهل کتابخوانی و خرید کتاب هست یا نه.

توج شعبانخانی از آن دسته هنرمندانی نبود که اهل سر و صدا باشد و بخواهد شلوغ کند؛ با وجود هنرمند بودن، اهل شو دادن نبود و عقیده داشت کار آدم باید معرفی‌کننده او باشد و کار خوب در دل مردم جا باز می‌کند؛ بسیاری از ساخته‌هایش هم همین حالت را پیدا کردند و با وجود گذشت چند دهه، هنوز در بین مردم شنونده دارند و حتی بچه‌هایی که سن و سال‌شان اجازه یادآوری گذشته‌ها را نمی‌دهد، ترانه‌هایش را زمزمه می‌کنند.

توج هم جزو هنرمندانی بود که در سال‌های آغازین دهه پنجاه خورشیدی که موسیقی پا ب ایران راه خود را به سمت درخشیدن آغاز کرد، به جمع همکاران جوان و مستعد خود پیوست و فعالیت آهنگسازی را شروع کرد؛ در معرفی حداقل دو تا سه خواننده جوان به جامعه هنری و خلق شهرت عمومی برایشان نقش اساسی داشت؛ با ساخته‌هایش به موسیقی پاپی که در حال ضح و گسترش بود، روح و حال و هوای تازه‌ای داد. سبک خاص خودش را داشت و ملودی‌هایی خلق کرد که بسیار شنیدنی و در یاد ماندنی بودند. جوان بود و با جوان‌ها کار کرد و جوانی را به موسیقی جوان پاپ اهدا کرد.

توج در سال‌های اخیر فعالیت زیادی نداشت و در صحبت‌هایش با من از کارهای تازه‌ای یاد کرد که مشتاق انجامشان بود و باید وقت زیادی برایشان می‌گذاشت. متأسفانه مرگ فرصت انجام این کارها را (که در صورت انجام، گنجینه موسیقی ایرانی را تکمیل‌تر می‌کرد) نداد و به صورت پروژه‌هایی درآآمدند که احتمالاً به قفسه بایگانی و تاریخ می‌پیوندند. من هنوز مشتاق انتشار کتاب خاطراتش هستم که با هم نام «همسفر تنها تورو...» را برایش انتخاب کرده بودیم. خودش هم خبر نداشت که همسفری است که بالاخره تنها خواهد رفت و زودتر از آنچه که تصورش می‌رود آدم‌های دوروبرش را تنها خواهد گذاشت.

ضرورت‌های تعطیلی کتابفروشی‌ها آغاز شد. از جمله برنامه‌های ماه‌های اخیر می‌توان به افزایش بودجه برپایی طرح‌های تخفیف فصلی اشاره کرد؛ بودجه‌ای که در پاییزه کتاب‌۹۹ به چهار میلیارد تومان رسید و نسبت به تابستانه کتاب افزایشی پانصد میلیون تومانی داشت. هرچند که جامعه هدف این طرح به‌طور مستقیم خود مردم و کتاب‌دوستان هستند اما مسأله اینجاست که کمک به تقویت توان اقتصادی خریداران هم درنهایت به روشن نگاه‌داشتن چراغ کتابفروشی‌ها و به‌تبع آن ناشران و دیگر مشاغل وابسته نشر منجر می‌شود. تحریم‌ها در کنار مشکلات مضاعفی که کرونا طی این ماه‌ها برای اهالی نشر زده منجر به لغو برگزاری نمایشگاه تهران شد؛ رویدادی بین‌المللی در عرصه نشر که بخش قابل‌توجهی از چرخه نشرمان به آن وابسته است. از همین روی یکی از مهم‌ترین خواسته‌های اهالی نشر طی ماه‌های اخیر تزریق بودجه برگزاری این نمایشگاه و همچنین یارانه‌های

او دلیل تعدید دوباره مهلت ثبت‌نام را تعطیلی‌های اخیر برای قطع زنجیره کرونا عنوان کرده است. بر این اساس ناشران متقاضی دریافت این تسهیلات یا ناشرانی که ثبت‌نام آنها به‌طور ناقص انجام شده می‌توانند با مراجعه به سامانه الکترونیکی <https://toheh.farhang.gov.ir> نسبت به ثبت‌نام یا تکمیل مدارک اقدام کنند.سقفی که برای این تسهیلات در نظر گرفته شده تا یک میلیارد ریال است، به گفته اسماعیلی در این مرحله صرفاً برای ناشران بخش خصوصی سراسر کشور در نظر گرفته شده است. در خبر مذکور تأکید شده این آخرین فرصت برای دریافت تسهیلات کم‌بهره است و به درخواست‌های واصله پس از این تاریخ به‌هیچ‌وجه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

همزمان با آغاز سال ۹۹ به‌دنبال شیوع بیماری کرونا شاهد افزایش مشکلات پیش روی بخش‌های مختلف نشر بودیم؛ مشکلاتی که با

گفت و گوی «ایران» با محمد حسین عماد، مجسمه‌ساز

بوم، اصلی‌ترین چشمه خلاقیت هنرمند است

ندا انتظامی
دبیر گروه فرهنگی

در دوران تعطیلی هنر به دلیل ویروس کرونا شاهد یک اتفاق خوب در حوزه تجسمی هستیم. نمایشگاه «حجم‌های محمد حسین عماد» با عنوان «شعاع» در گالری آریانا برگزار می‌شود. در این نمایشگاه ۱۰ اثر از آثار این هنرمند نمایش داده می‌شود که به‌همت گالری آریاناپلاس به همراه گالری اثر، برپا شده است. «محمد حسین عماد» مجسمه‌ساز معاصر ایرانی است. اولین نمایشگاه انفرادی او در سال ۱۳۷۲ برپا شد. او در کارنامه هنری خود نمایشگاه‌های انفرادی و گروهی در ایران و کشورهای خارجی را دارد. برگزیده دوسالانه چهارم مجسمه‌سازی معاصر ایران (۱۳۸۴)، مجسمه‌ساز برگزیده شد و تندیس دوسالانه چهارم مجسمه‌سازی معاصر ایران، دیپلم افتخار دوسالانه پنجم مجسمه‌سازی معاصر بخشی از جوایز اوست. محمد حسین عماد، یکی از اعضای انجمن مجسمه‌سازان ایران است. از مجسمه‌های شهری محمدحسین عماد، می‌توان به «یادمان بهشتی»، «نصب شده در میدان دانشگاه شهید بهشتی، تهران و همین‌طور مجسمه «وزیر» که در پارک گفت‌وگوی تهران نصب شده اشاره کرد. عماد همچنین ۳۲ تدریس از محمود حسابدی در شهرهای تهران (میدان تجریش)، اراک و بوشهر ساخته و نصب کرده است. این نمایشگاه روز یک‌شنبه شانزدهم آذرماه تا دوازدهم دی‌ماه (به مدت یک ماه) در گالری آریاناپلاس برپاست. از ویژگی کارهای این هنرمند خود آموخته عمده تا مینیمال و ذهنی بودن آثار اوست.

باید خلاقیت جان بگیرد

شروه ترجمه می‌کرد و کارگاه هنر هم چند جلدی در زمینه مجسمه‌سازی . البته همان مغازه‌ای که کار تزئینی انجام می‌داد خیلی خوب و جالب بود، خیلی موارد و تکنیک‌های نقاشی را آن موقع نمی‌دانستم و از آنجا به سمتش گرایش پیدا کردم. اما خیلی از مشاغلی که الان ازبین رفته در دوران کودکی عمیقاً در من تأثیر می‌گذاشت؛ مثلاً آهنگری‌هایی که وسایل کشاورزی و دامداری می‌ساختند در اراک زیاد بود و در مسیر می‌دیدم. کم کم زمانی که مجسمه را شروع کردم این حجم‌ها و مسیر و روش ساختشان برایم جالب بود.

کوک سازهای موسیقی در فضای مجازی

شد اما از آن مدت زمان به بعد دیگر کنسرت آنلاینی برگزار نکردید، گویا تقاضایی برای اجرای دوباره این کنسرت‌ها وجود نداشته یا شاید استقبالی از این مردم صورت نگرفته است، این درحالی است که بعد از ایام سوگواری محرم و صفر و حتی پیش از آن، دیگر برنامه‌های هنری همچون تئاتر، سینما، تجمی... توقفی در اجرای روند کاری خود نداشتند و برنامه‌های آنلاین آنها همچنان درحال برگزاری است. اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری آنلاین از اسفند ماه سال گذشته و به دلیل شیوع ویروس کرونا آغاز

گروه فرهنگی/ ثبت‌نام تسهیلات حمایتی کم‌بهره بخش فرهنگ برای آخرین مرتبه تمدید شد. آن‌طور که مشاور اجرایی معاونت امور فرهنگی گفته ناشران برای بهره‌مندی از این شرایط تا بیست و هشتم ماه جاری فرصت دارند. ارائه این تسهیلات در راستای ادامه اقدامات حمایتی دولت از اهالی نشر است که از ابتدای سال جاری و به‌دنبال آسیب‌هایی که کرونا برای این بخش فرهنگمان سبب شده شاهد هستیم. آن‌طور که در خبرارسالی روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آمده، علیرضا اسماعیلی، مشاور اجرایی معاونت امور فرهنگی در همین رابطه گفته: «نظر به تشکیل نخستین جلسه کارگروه اعطای تسهیلات حمایتی بخش فرهنگ (ویژه ناشران) و با عنایت به فراخوان قبلی تصمیم گرفته شد زمان ثبت‌نام در سامانه برای آخرین بار جهت بهره‌مندی هر چه بیشتر ناشران تمدید شود.»

■ مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس طی پیامی درگذشت سردار دکتر علی اصغر زارعی را تسلیت گفت و از انتشار تاریخ شفاهی ایشان خبرداد. / روابط عمومی

■ خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در اولپندی پاکستان، نشست منثوی خوانی را باهدف آشنایی با اندیشه‌ها و آموزه‌های عرفانی مولانا برگزار کرد. / مهر

■ پیش تولید سریال شبکه نمایش خانگی «آکتور» به نویسندگی و کارگردانی نیما جاویدی و تهیه کنندگی مجید مطلبی بزودی آغاز می‌شود. «آکتور» نخستین تجربه سریال‌سازی جاویدی پس از ساخت فیلم موفق «سرخ پوست» محسوب می‌شود و قرار است با صدور مجوزهای لازم بزودی وارد مرحله پیش‌تولید شود. جاویدی در مقام فیلمنامه‌نویس به همراه مجید مجیدی فیلمنامه فیلم «خورشید» نمایشده امسال سینمای ایران در اسکار را نیز نوشته است. / روابط عمومی

■ بنیاد فرهنگی هنری رودکی در آستانه اولین سالگرد شهادت سپهبد حاج قاسم سلیمانی، مسابقه عکاسی «روایت سرباز» را برگزار می‌کند. / روابط عمومی

■ سید رضا میرکریمی، برای انتخاب بازیگران فیلم جدیدش به اسم «نگهبان شب» تست بازیگری می‌گیرد. به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و به منظور رعایت پروتکل‌های بهداشتی، علاقه‌مندان به هنر بازیگری برای حضور در این فیلم می‌توانند با مراجعه به سایت فیلم سینمایی «نگهبان شب» و درج مشخصات فردی خود، تصاویر و ویدئوی یک دقیقه‌ای از خود بارگذاری کنند. / مشاور رسانه‌ای پروژه

■ غلامرضا موسوی، رئیس اتحادیه صنف تهیه‌کنندگان ایران گفت: باید بگویم با برگزاری جشنواره فیلم فجر موافق هستم، چون این اتفاق مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور است، البته کرونا محدودیت‌هایی را تحمیل کرده است. برای نمونه می‌توان به تعطیلی برخی جشنواره‌ها اشاره کرد، اما جشنواره فجر را نمی‌شود تعطیل کرد. / ایکن

■ انیمیشن «کودودا: یک عصر جدید» با صدایشگنی نیکلاس کیچ در ۲۵۰ سالن با فروش ۴۰۴ میلیون دلار برای بار دوم پرفروش‌ترین فیلم هفته شد. / وایاتی

■ ششمین دوره جایزه بین‌المللی فرشته، برگزیدگان خود را در دو بخش عکس و داستان شناخت. فاطمه خاوری از کشور افغانستان نفر اول بخش داستان و نرجس نادری نژاد نفر اول بخش عکس معرفی شدند. گفتنی است عکس‌های منتخب در نمایشگاه‌هایی در معرض دید عموم قرار می‌گیرد و در بخش داستان نیز داستان‌های برگزیده در کتاب برگزیدگان منتشر خواهد شد. / روابط عمومی

■ هادی حجازی‌فر که در فصل اول «زیرخاکي» با دو نقش حضور داشت به‌دلیل مشغولیت در تولید سریال شهید باکری در فصل جدید آن بازی ندارد. / مهر

■ رمان «انارو فرشته مرگ» نوشته عطا محمد با ترجمه رضا کریم‌مجاور توسط نشر نگاه منتشر و راهی بازار نشر شد. / مهر

■ برنامه تلویزیونی «شب ادبیات» در قسمت جدید خود، به بررسی شعر و شخصیت عمران صلاحی خواهد پرداخت. / ایسنا

■ جلسه شورای سیاست‌گذاری دومین دوره «جشنواره ملی شعر دانش‌جویی» عصر روز ۱۶ آذر ۹۹ همزمان با روز دانشجو در سالن شهید صیوری معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی، با حضور عیسی علیزاده، معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی، عبدالجبار کاکایی، اسماعیل امینی، محمدرضا ترکی، سعید بیابانکی، پونه نیکوی، کوروش انصاری، آرش شفاعی، حسین نقوی، عادل نقوی، سامانه عنبری، فرزین پورمحبی و علیرضا بهرامی به‌صورت حضوری با برخط (آنلاین) برگزار شد. / ایسنا

■ محسن رجب‌پور، مدیرعامل مجمع صنفی ناشران موسیقی از آغاز به کار «گروه مشاوران هنر» این مجمع با هدف بهینه‌سازی آثار انتشار یافته در حوزه‌های مختلف موسیقی خبر داد. / مهر

می‌دادم را داشته باشم. فکر می‌کردم این‌ها را باید یاد بگیرم. علاوه بر این من سال‌های حدود ۷۰-۱۳۶۰ موقعی که به تهران می‌آمدم اولین جایی که می‌رفتم موزه معاصر بود تا کارها و آثار تجسمی کشیده شدم از سنت به مدرن همین تأثیر بوم بود و اهمیت پیدا کرد. چیزهایی که در محیطم بود و تطبیق این‌ها با اتفاقاتی که در جهان رخ می‌دهد. این‌ها به مطالعه و کارکردن احتیاج دارد. آن موقع متوجه شدم که احساس نیاز می‌کنم به چیزی که باید در محیط ما و در کار من اضافه شود؛ یعنی فهمیدن فضای مدرنی که در جهان در حال اتفاق افتادن بود.

چشمه خلاقیت هنرمند است. البته که باید ادعان کرد تأثیرات فضای جهانی و حرکت جهانی هم بر روی انسان مهم است. اما بوم شاید تأثیر بیشتری دارد و چیزی که سال‌ها بعد برای من پیش آمد و ناخودآگاه کشیده شدم از سنت به مدرن همین تأثیر بوم بود و اهمیت پیدا کرد. چیزهایی که در محیطم بود و تطبیق این‌ها با اتفاقاتی که در جهان رخ می‌دهد. این‌ها به مطالعه و کارکردن احتیاج دارد. آن موقع متوجه شدم که احساس نیاز می‌کنم به چیزی که باید در محیط ما و در کار من اضافه شود؛ یعنی فهمیدن فضای مدرنی که در جهان در حال اتفاق افتادن بود.

شد و جالب است بدانید گروه‌های موسیقی پیش‌تاز این برنامه‌ها بودند و در فروردین ماه امسال هم با برنامه‌هایی چون «نوروز خانه» توانستند برنامه‌های مفرح و پر نشاطی را در روزهایی که مردم در قرنطینه خانگی به‌سر می‌برند به اجرا درآورند و با همین هدف هنرمندانی چون همایون شجریان، علیرضا قربانی، سالار عقیلی، کیوان ساکت و... از برگزار کنندگان این کنسرت‌های آنلاین بودند.

اما در دومین دوره از کنسرت‌های آنلاین که از روز بیست‌وهفتم آذرماه به میزبانی